

Vlaamse Instelling voor
Technologisch Onderzoek NV
Boeretang 200
2400 Mol

Kabinet van de minister-president
Vlaams minister van Economie, Buitenlands
Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid
Martelaarsplein 19, 1000 BRUSSEL
Tel. 02-552 60 00 – Fax 02-552 60 61
kabinet.peeters@vlaanderen.be

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

SVM/ib/2013/001

vragen naar / e-mail

telefoonnummer

Datum

Steven Van Muylder
steven.vanmuylder@vlaanderen.be

02/552.60.006

Betreft: Joint Bioeconomy Programme for The Netherlands, Flanders and North Rhine-Westphalia

Geachte mevrouw Dobbelaere,
Geachte heren Diels en Soetaert,

Uw brief ondertekend door 11 verschillende biogebaseerde clusters en organisaties uit Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen heeft onze aandacht gewekt. U stelt terecht hoe economisch belangrijk de gehele regio is die gekenmerkt is door de aanwezigheid van een van de grootste chemieclusters ter wereld (Antwerpen-Rotterdam-Rhein-Ruhr) en dat samenwerking essentieel is om een toppositie in Europa en internationaal uit te bouwen. De vergroening van de economie en een grotere duurzaamheid door gebruik van hernieuwbare grondstoffen en biogebaseerde processen spelen hierin een cruciale rol.

In het perspectief van de slimme, duurzame, en inclusieve groei-doelstellingen in de Europa2020 strategie heeft Vlaanderen met het innovatieknooppuntenbeleid een thematische prioritering gedaan. De concept-nota 'Innovatiecentrum Vlaanderen' (mei 2011) identificeerde zes Innovatieknooppunten (1) Industrie-innovatie (Transformatie door Innovatie = Nieuw Industrieel Beleid, met enkele sub-innovatieknooppunten, hieronder past bijvoorbeeld FISCH voor duurzame chemie); (2) Eco-innovatie (hieronder past bijvoorbeeld MIP rond milieu- en energietechnologie); (3) Groene energie; (4) Zorginnovatie; (5) Duurzame mobiliteit en logistiek; en (6) Sociale innovatie, om actoren bij te staan bij de invulling van de Europa2020 doelstellingen rond maatschappelijke uitdagingen en zo verder richting te geven aan dit gericht innovatiebeleid in Vlaanderen.

In Vlaanderen wordt aan dit beleid in het kader van het Nieuw Industrieel Beleid uitvoering gegeven door o.a. de projectoproepen 'Fabriek van de toekomst' waarin FISCH een rol speelt, of door cofinanciering van EFRO/INTERREG-projecten zoals BioBase Europe.

Verder werden via het IWT in dit domein de voorbije 10 jaar ruim 75 onderzoeks- en innovatieprojecten (waarvan 25 door kmo's) gesteund voor een bedrag van ruim 20 mio euro. Hiernaast werden ook meer dan 60 doctoraatsbeurzen toegekend met een onderzoeksthema in het domein van bio-based economy.

Een recente studie van de biogebaseerde economie in Vlaanderen toont dat dit een nog kleine maar groeiende sector is, die het beter doet dan de industrie in het geheel. Samenwerking tussen onderzoeks- en industriële actoren Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen zal iedere partner versterken en Vlaanderen mee aan de top brengen in deze slimme specialisatie en een betere aansluiting verzekeren aan Europese programma's (horizon 2020, EU strategie voor de bio-economie).

In maart keurde de Vlaamse Regering de conceptnota "Een slimme specialisatiestrategie voor een gericht clusterbeleid" goed. Hoe de biogebaseerde sector en de industriële biotechnologie als 'key enabling technology' hierin een rol kan spelen, is een mogelijkheid die onderzocht wordt, alsook hoe een dergelijke gezamenlijke slimme specialisatie voor Noordrijn-Westfalen, Nederland en Vlaanderen kan uitgewerkt worden. De onderzoeksvelden die u aangeeft in uw brief als belangrijke expertise voor samenwerking met Nederland en Noordrijn-Westfalen kunnen hiervoor een nuttige inbreng leveren. Ambtenaren van de ministeries en departementen begeleiden dit initiatief en zorgen voor netwerkmomenten tussen de stakeholders.

Andere Vlaamse beleidsinitiatieven waar de bio-economie/biogebaseerde economie reeds deel van uitmaakt zijn de transitie duurzaam materialenbeheer met een hefboom bio-economie, I-Cleantech Vlaanderen met een provinciale antenne bio-economie, en innovatieregiegroepen (iRG) opgericht in de schoot van de VRWI met als opdracht een strategische innovatieagenda voor de middellange termijn uit te tekenen. Deze innovatieagenda's, in combinatie met de reguliere steun die reeds verstrekt wordt door IWT en het onderzoek dat verricht wordt door onder andere onze universiteiten, VIB en VITO, moeten het Vlaamse innovatiebeleid versterken mede door een betere positionering van Vlaanderen in het Europese en internationale innovatiebeleid: relevante iRG's gaan over duurzame chemie, eco-innovatie en groene energie.

De Vlaamse regering heeft ook de interdepartementale werkgroep voor de bio-economie opgericht, die een Vlaamse visie en strategie voor de bio-economie uitgetekend heeft voor een coherent beleid dat stoelt op 5 strategische doelstellingen: duurzaamheid doorheen de waardeketens, een cascade voor de grootst mogelijke waardecreatie en werkgelegenheid, onderzoek en innovatie, uitbouw van markten voor biogebaseerde producten en samenwerking op Europees en internationaal niveau.

Om uw verzoek te steunen, stellen we voor gebruik te maken van de reeds bestaande structuren en instrumenten en de medewerkers van de ministeries te laten nagaan of en hoe bestaande bilaterale samenwerkingsakkoorden met betrekking op de bio-economie met Nederland enerzijds en Noordrijn-Westfalen anderzijds kunnen uitgebreid worden naar een trilaterale overeenkomst:

- Declaration of intent met NRW (2012): bio-aromaten, omzetten van CO₂ naar chemicaliën
- Samenwerking met NL (zuidelijke provincies met O- en W-Vlaanderen, Antwerpen):
 - EU thema's elkaar versterken
 - Belemmerende regelgeving
 - Biomassa stromen
- Initiatief van TNO en VITO rond bio-aromatische verbindingen uit agro-reststromen *Shared Research Center Biobased Aromatics* – in voorbereiding

Uw vraag om een 'Joint Bioeconomy Programme' op te richten is een weg om onze regionale sterkte in een meer internationale context door de samenwerking met gelijkaardige regio's als Nederland en Noordrijn-Westfalen ten volle te benutten. Samenwerking van de drie vermelde regio's die elk initiatieven hebben om groene chemie en industriële biotechnologie te ondersteunen, vereist echter het wegnemen van bestaande belemmeringen. Een bilaterale werkgroep (Vlaanderen-Nederland) is aan zet om vooral belemmerende

regelgeving voor de biogebaseerde economie in kaart te brengen en indien mogelijk weg te werken. Een Vlaams voorstel om 'Internationale en EU samenwerking' te bevorderen en daadkrachtig te ondersteunen is in voorbereiding.

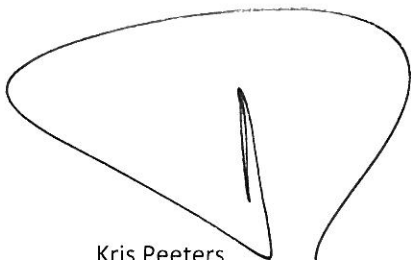
Dergelijke samenwerking moet toelaten aan de agentschappen voor toegepast onderzoek (IWT) en ondernemen (AO) om met de overeenstemmende agentschappen van Nederland en Noordrijn-Westfalen afspraken te maken om gemeenschappelijk onderzoek voor innovatieve biogebaseerde industriële toepassingen op te zetten en ook financieel te ondersteunen.

Innovatie in de biogebaseerde economie vereist ook het opzetten van proeffabrieken. Ik begrijp dat dergelijke investeringen risicovol zijn en dat er nood is aan een financieringskanaal hiervoor door de overheid. Het openen van dergelijke financieringskanalen binnen IWT voor het stimuleren van demonstratieprojecten zijn pistes die momenteel inderdaad onderzocht worden.

Een uitgebreide samenwerking tussen de drie partnerregio's zou ultiem ook kunnen leiden tot een performant netwerk en afstemming tussen geïntegreerde bio-raffinaderijen, demonstratie- en pilootfabrieken, inclusief logistiek en aanvoer van biomassa en afvalstromen voor industriële toepassingen.

Daarom willen wij de ondertekende organisaties aanmoedigen om hun werk voort te zetten voor het definiëren van een gezamenlijke agenda die toelaat dat elk zijn slimme specialisaties ontwikkelt, die complementair zijn met elkaar voor het bereiken van duidelijk geformuleerde gemeenschappelijke doelstellingen. In voorbereiding van het gericht clusterbeleid is ondersteuning voor roadmapping voorzien in het kader van de Oproep haalbaarheidsstudies voor Key Enabling Technologies (IWT, in voorbereiding).

Met oprechte groeten,

Kris Peeters
Minister president van de
Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie,
Buitenlands Beleid, Landbouw
en Plattelandsbeleid

Ingrid Lieten
Viceminister-president
van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Innovatie,
Overheidsinvesteringen, Media
en Armoedebestrijding

Joke Schauvliege
Vlaams minister van
Leefmilieu, Natuur
en Cultuur